

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 252/2011-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. decembra 2011 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa o prijatej sťažnosti JUDr. P. P., Ž., zastúpeného JUDr. K. M. P., Advokátska kancelária, Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 6/2004 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. P. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 6/2004 porušené bolo.

2. JUDr. P. P. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. JUDr. P. P. priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 261,82 € (slovom dvestošesťdesiatjeden eur a osemdesiatdva centov), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. K. M. P., Advokátska kancelária, Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 252/2011-24 z 9. júna 2011 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť JUDr. P. P., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 6/2004.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v právnej veci sťažovateľa ako žalobcu proti žalovaným: 1. Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, B.; 2. Krajské zastupiteľstvo Policajného zboru v B., Úrad justičnej a kriminálnej polície Policajného zboru, B.; 3. kpt. RNDr. O. M., H., a 4. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, B., o ochranu osobnosti, ktorá bola na okresnom súde ako súde prvého stupňa vedená pod sp. zn. 6 C 6/2004, bolo okresnému súdu 19. februára 2009 doručené dovolanie

sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 Co 307/07-182, 9 Co 308/07 zo 4. decembra 2008. Toto dovolanie sťažovateľa bolo okresným súdom zaevidované tiež pod sp. zn. 6 C 6/2004.

Sťažovateľ porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o jeho dovolaní vedenom pod sp. zn. 6 C 6/2004 v danej právnej veci odôvodňuje najmä takto:

„... Odporca od februára 2009 doslova strpčuje život sťažovateľovi nielen nezákonnými, ale i nezmyselnými uzneseniami a výzvami. Odporca zasahuje neoprávnene do majetkových práv, pretože mu nezmyselne zvyšuje náklady na právne služby súvisiace s opravnými prostriedkami podkladmi proti nezákonným rozhodnutiam. Odporca dňa 24. 03. 2009 vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 1.792,47,- EUR bez špecifikácie použitej položky sadzobníka súdnych poplatkov, pričom výška súdneho poplatku je nesprávna. Výzva bola doručená 02. 04. 2009. ... Sťažovateľ písomným podaním zo 06. 04. 2009 požiadal o riadne vyčíslenie súdneho poplatku. Na tomto mieste treba poznamenať, že sťažovateľ nezaplatil súdny poplatok za dovolanie pri jeho podaní kolkovými známkami alebo v hotovosti, pretože mu v tom bránilo ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o súdnych poplatkoch) a očakával vyrubenie súdneho poplatku a označenie identifikačných údajov k zaplateniu súdneho poplatku poštovým poukazom alebo prevodom z účtu. ... Na žiadosť zo 06. 04. 2009 reagoval odporca odpoveďou z 15. 05. 2009 s nezmyselným obsahom a nezákonným uznesením č. k. 6 C/6/2004-206 z 21. 05. 2009, č. k. 6 C/6/2004-204 z 21. 05. 2009, ktorými bola sťažovateľovi uložená povinnosť doplatiť súdny poplatok za odvolanie 1.261,- EUR a za námietku 1.261,- EUR. Reakciou bola i nová výzva na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie v novourčenej výške 2.522,- EUR bez špecifikácie položky sadzobníka súdnych poplatkov. Písomnosti odporu boli doručené 27. 05. 2009. ... Dňa 29. 05. 2009 doručil sťažovateľ odporcovi stanovisko, v ktorom opakovane upozornil na nesprávne vyčíslený súdny poplatok za dovolanie, nepreskúmateľnosť výzvy pre absencia označenia položky sadzobníka súdnych poplatkov a na prietahy v konaní. Zároveň doručil odvolanie proti uzneseniu z 21. 05. 2009. ...

Odporca nereagoval na stanovisko žalobcu, ale uznesením č. k. 6 C/6/2004-219 z 08. 06. 2009 zastavil dovolacie konanie. ... Sťažovateľ podal proti uzneseniu z 08. 06. 2009 odvolanie a podľa vlastných výpočtov zaplatil dňa 24. 06. 2009 súdny poplatok za dovolanie vo výške 1.128,57,- EUR. Znova treba poznamenať, že podľa § 10 ods. 2 písm. e/ zákona o súdnych poplatkoch pre nezaplatenie poplatku prvostupňový súd konanie nezastaví, ak žiada zaplataenie poplatku vo výške odporujúcej úprave tohto zákona. ... Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 3 Co/226/2009-232, 3 Co/227/2009-233, 3 Co/229/2009 všetko z 23. 11. 2009 zrušil všetky uznesenia odporcu. ... Dňa 19. 01. 2010 podal sťažovateľ sťažnosť na prieťahy v konaní. ... Na sťažnosť odpovedal podpredseda odporcu pod č. Spr 2001/10 z 22. 02. 2010, ktorý nezistil prieťahy v konaní. ... Písomným podaním z 22. 03. 2010 oznámila zákonná sudkyňa, že sťažovateľ zaplatil súdny poplatok za dovolanie v správnej výške (!). Dôvody, pre ktoré bol opakovane vyrubovaný súdny poplatok v nesprávnej výške vo svojom oznámení neuviedla. Dňa 10. 05. 2010 a 19. 05. 2010 sú sťažovateľovi doručené vyjadrenia žalovaných k dovolaniu. Dňa 17. 12. 2010 a 01. 10. 2010 sú sťažovateľovi doručené opravné uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo 04. 08. 2010 a 23. 09. 2010, ktoré majú nepodstatný charakter z pohľadu dovolania. Dňa 24. 08. 2010 je sťažovateľovi doručené opravné uznesenie odporu z 11. 08. 2010. Dňa 17. 12. 2010 je doručené sťažovateľovi uznesenie, ktorým sa ukladá sťažovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie z 13. 04. 2007. Uznesenie je pre nedostatok dôkazov nepreskúmateľné a je v úplnom rozpore s obsahom oznámenia zákonnej svedkyne z 22. 03. 2010 (strana druhá). ... Z uvedených faktov vyplýva, že ani po takmer 23 mesiacoch súd prvého stupňa bez zavinenia sťažovateľa nepredložil vec dovolania súdu. ... Postup súdu prvého stupňa sa vyznačuje nečinnosťou a nesprávnou činnosťou, čím ovplyvňuje priebeh dovolacieho konania a spôsobuje výlučne sám prieťahy v konaní. Činnosť odporcu opakovane sa vyznačuje neznalosťou základných predpisov občianskeho súdneho konania a zákona o súdnych poplatkoch, o čom svedčí neschopnosť správne vyrubiť súdny poplatok a nasledujúce nezákonné uznesenie. Vinou nezákonných uznesení sa vec predkladá odvolaciemu súdu nielen na rozhodnutie o odvolaní, ale aj na opravné uznesenie. ... Sťažovateľ je toho názoru, že nečinnosť a nesprávna činnosť Okresného súdu Bratislava III vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C/6/2004 porušuje jeho základné právo upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo, aby sa

jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom. Sťažovateľ je toho názoru, že postup Okresného súdu Bratislava III vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C/6/2004 porušuje jeho základné právo uvedené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1/ Základné právo JUDr. P. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 6 C/6/2004 porušené bolo.

2/ Okresnému súdu Bratislava III prikazuje vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C/6/2004 konať bez zbytočných prietáhov.

3/ JUDr. P. P. priznáva finančné zadostučinenie vo výške 3.000,- EUR (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4/ Okresný súd Bratislava III je povinný v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu nahradiť trovy konania JUDr. P. P. na účet právnej zástupkyne JUDr. K. M. P.... tak, ako budú vyčíslené na výzvu Ústavného súdu SR.“

2. Ústavný súd požiadal obidvoch účastníkov konania, aby sa vyjadrili k veci a aj k tomu, či súhlasia s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

2.1 Okresný súd na výzvu ústavného súdu z 11. júla 2011 oznámil, že sa nemôže vyjadriť k prijatej sťažnosti, pretože predmetný spis sa nachádza na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Ani po viacerých urgenciách zo strany

ústavného súdu okresný súd nevyužil právo vyjadriť sa k prijatej sťažnosti. Listom sp. zn. Spr. 3493/2011 doručeným ústavnému súdu 23. novembra 2011 iba oznámil, že „... vo veci ústavnej sťažnosti JUDr. P. P. súhlasíme s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti“.

2.2 Na uvedené oznámenie okresného súdu reagovala právna zástupkyňa sťažovateľa podaním doručeným ústavnému súdu 7. decembra 2011, v ktorom okrem vyčíslenia trov ústavnému súdu oznámila, že „... sťažovateľ súhlasí s tým, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania vo veci...“.

3. Ústavný súd tak podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s vyjadreniami účastníkov k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou týchto práv – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, z jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom o dovolaní sťažovateľa pod sp. zn. 6 C 6/2004:

- 19. február 2009 – okresnému súdu bolo doručené dovolanie sťažovateľa podané prostredníctvom jeho vtedajšej právnej zástupkyne proti právoplatnému rozsudku krajského súdu č. k. 9 Co 307/07-182, 9 Co 308/07 zo 4. decembra 2008,

- 24. február 2009 – okresným súdom bol vyhotovený úradný záznam o tom, že sťažovateľ súdny poplatok za návrh na začatie konania v sume 27 000 Sk dosiaľ neuhradil,
- 24. marec 2009 – okresný súd pod hrozbou zastavenia konania vyzval sťažovateľa na úhradu súdneho poplatku za dovolanie v sume 1 792,47 €,
- 8. apríl 2009 – okresnému súdu bolo doručené podanie vtedajšej právnej zástupkyne sťažovateľa, ktorým namietala nesprávnosť výšky súdneho poplatku za dovolanie a súčasne žiadala o jeho správne vyčíslenie podľa príslušnej položky sadzobníka súdnych poplatkov,
- 15. máj 2009 – okresný súd v liste adresovanom vtedajšej právnej zástupkyňi sťažovateľa podrobne uviedol postup a spôsob, akým dospel k „správnej výške“ súdneho poplatku za dovolanie v sume 2 522 €, ako aj k výške nedoplatku na súdnom poplatku za žalobu v sume 1 261 €, ako aj za odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu č. k. 6 C 6/2004-123 z 13. apríla 2007 v sume 1 261 €,
- 21. máj 2009 – okresný súd vyrubil sťažovateľovi uznesením č. k. 6 C 6/2004-204 doplatok súdneho poplatku za žalobu v sume 1 261 €, uznesením č. k. 6 C 6/2004-206 doplatok súdneho poplatku za odvolanie v sume 1 261 € a súčasne ho pod hrozbou zastavenia konania vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie v sume 2 522 €,
- 29. máj 2009 – vtedajšia právna zástupkyňa sťažovateľa podala proti uzneseniu okresného súdu č. k. 6 C 6/2004-204, ako aj proti jeho uzneseniu č. k. 6 C 6/2004-206 odvolanie a zároveň osobitným podaním namietala nesprávnosť výšky súdneho poplatku za dovolanie v sume 2 522 €, pričom upozornila aj na prietahy v konaní o dovolaní, ďalším osobitným podaním sa tiež vyjadrila k obsahu listu okresného súdu z 15. mája 2009,
- 8. jún 2009 – okresným súdom bol vyhotovený úradný záznam, podľa ktorého sťažovateľ vyrubení doplatok súdneho poplatku za žalobu v sume 1 261 €, ako ani vyrubení doplatok súdneho poplatku za ním podané odvolanie v sume 1 261 € dosiaľ neuhradil, súčasne uznesením č. k. 6 C 6/2004-219 konanie o dovolaní zastavil,
- 29. jún 2009 – sťažovateľ proti uzneseniu okresného súdu č. k. 6 C 6/2004-219 z 8. júna 2009 podal odvolanie,
- 30. jún 2009 – okresný súd vyhotovil úradný záznam o tom, že sťažovateľ uhradil súdny poplatok v sume 1 128,57 €,
- 3. júl 2009 – vtedajšia právna zástupkyňa sťažovateľa okresnému súdu oznámila, že sťažovateľ 24. júna 2009 súdny poplatok za dovolanie v sume 1 128,57 € uhradil,

- 3. júl 2009 – okresný súd postúpil spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach sťažovateľa z 29. mája 2009, ako aj odvolaní sťažovateľa z 29. júna 2009,
- 7. júl 2009 – spis bol doručený krajskému súdu,
- 23. november 2009 – krajský súd na základe odvolaní sťažovateľa uznesením č. k. 3 Co 226/09-232 uznesenie okresného súdu č. k. 6 C 6/2004-204 z 21. mája 2009 zrušil a zároveň ďalším svojím uznesením č. k. 3 Co 227/09-233, 3 Co 229/09 zrušil aj uznesenie okresného súdu č. k. 6 C 6/2004-206 z 21. mája 2009 a uznesenie okresného súdu č. k. 6 C 6/2004-219 z 8. júna 2009, pričom vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- 31. december 2009 – spis bol doručený okresnému súdu,
- 7. január 2010 – okresný súd zaslal uznesenia krajského súdu všetkým účastníkom konania na účely ich doručenia,
- 22. február 2010 – predseda okresného súdu prípisom č. Spr. 2001/10 sťažnosť sťažovateľa z 19. januára 2010 vyhodnotil tak, že prieťahy v konaní spôsobené subjektívnymi okolnosťami na strane zákonného sudcu nezistil (č. 1. 239 spisu),
- 22. marec 2010 – okresný súd prípisom adresovaným vtedajšej právnej zástupkyňi sťažovateľa okrem iného oznámil, že sťažovateľom zaplatený súdny poplatok v sume 1 128,57 € považuje za úhradu súdneho poplatku za dovolanie, pričom súdny poplatok za odvolanie v sume 564 € už nebude od sťažovateľa vymáhať,
- 22. marec 2010 – okresný súd výzvou adresovanou žalovaným v 1. až 3. rade žiadal, aby sa vyjadrili k dovolaniu sťažovateľa,
- 9. apríl 2010 – žalovaní v 1., 2. a 4. rade sa k dovolaniu sťažovateľa vyjadrili,
- 3. máj 2010 – okresný súd vyzval vtedajšiu právnu zástupkyňu sťažovateľa, žalovaných v 2. a 3. rade, aby sa vyjadrili k spoločnému podaniu – vyjadreniu žalovaných v 1. a 4. rade,
- 10. máj 2010 – okresný súd vyzval vtedajšiu právnu zástupkyňu sťažovateľa, žalovaných v 1., 3. a 4. rade, aby sa vyjadrili k podaniu – vyjadreniu žalovaného 2. rade,
- 12. máj 2010 – právna zástupkyňa sťažovateľa oznámila okresnému súdu, že spoločné vyjadrenie žalovaných v 1. a 4. rade z 9. apríla 2010 ponecháva bez stanoviska,
- 17. jún 2010 – okresný súd vec postúpil krajskému súdu na účely vydania opravného uznesenia, pretože v záhlaví uznesení krajského súdu z 23. novembra 2009 nebol uvedený žalovaný vo 4. rade,
- 21. jún 2010 – spis bol doručený krajskému súdu,

- 4. august 2010 – krajský súd vydal opravné uznesenie č. k. 3 Co 227/2009-234, 3 Co 229/2009, ktorým opravil svoje uznesenie sp. zn. 3 Co 227/2009, 3 Co 229/2009 z 23. novembra 2009 tak, že do záhlavia doplnil žalovaného vo 4. rade,
- 10. august 2010 – spis bol doručený späť okresnému súdu,
- 11. august 2010 – okresný súd opravným uznesením č. k. 6 C 6/2004-260 opravil svoje uznesenie č. k. 6 C 6/2004-219 z 8. júna 2009 o zastavení dovolacieho konania tak, že do záhlavia doplnil žalovaného vo 4. rade,
- 17. august 2010 – okresný súd vec opäť postúpil krajskému súdu na opravu záhlavia uznesenia krajského súdu č. k. 3 Co 226/2009-232 z 23. novembra 2009, v ktorom tak isto nebol uvedený žalovaný vo 4. rade,
- 17. september 2010 – spis bol doručený krajskému súdu,
- 23. september 2010 – krajský súd opravným uznesením č. k. 3 Co 226/2009-263 opravil záhlavie svojho uznesenia č. k. 226/2009-232 z 23. novembra 2009,
- 1. október 2010 – spis bol doručený okresnému súdu,
- 8. október 2010 – okresný súd zaslal opravné uznesenie krajského súdu z 23. septembra 2010 účastníkom konania na účely doručenia,
- 10. november 2010 – okresný súd vyzval žalovaných v 1. až 4. rade, aby sa vyjadrili k dovolaniu sťažovateľa,
- 19. november 2010 – žalovaní v 1. a 4. rade spoločnou emailovou správou s poukazom na to, že k dovolaniu sťažovateľa sa už vyjadrili, žiadali okresný súd o oznámenie, či je potrebné opakovane sa k dovolaniu vyjadriť,
- 22. november 2010 – okresný súd prostredníctvom emailovej správy okrem iného žalovaným v 1. a 4. rade oznámil, že k dovolaniu sa už nie je potrebné opakovane vyjadrovať,
- 25. november 2010 – žalovaná v 3. rade sa podaním vyjadrila k dovolaniu sťažovateľa,
- 9. december 2010 – okresný súd uznesením č. k. 6 C 6/2004-273 sťažovateľovi vyrubil súdny poplatok v sume 563,50 € za odvolanie,
- 31. december 2010 – vtedajšia právna zástupkyňa sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 6 C 6/2004-273 z 9. decembra 2010 podala odvolanie,
- 5. január 2011 – vtedajšia právna zástupkyňa sťažovateľa svojím podaním okrem iného oznámila okresnému súdu, že nie je oprávnená prijímať rozhodnutia vzťahujúce

sa na konanie o žalobe do jeho právoplatného skončenia, t. j. do 26. januára 2009, súčasne sťažovateľ osobitným podaním okrem iného oznámil okresnému súdu, že jeho vtedajšia právna zástupkyňa je oprávnená v jeho mene prijímať písomnosti a rozhodnutia týkajúce sa výhradne už iba konania o dovolaní,

- 12. január 2011 – okresný súd uznesením č. k. 6 C 6/2004-279 zrušil svoje uznesenie č. k. 6 C 6/2004-273 z 9. decembra 2010 o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie,
- 23. marec 2011 – vec bola postúpená najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 6/2004 o dovolaní s'ťažovateľa došlo k porušeniu základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, vzhľadom na to, že právomoc okresného súdu v konaní o dovolaní v zmysle § 241 ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) je obmedzená iba na procesné úkony spojené s odstraňovaním prípadných v'ád dovolania, avšak o dovolaní ako takom už

rozhoduje najvyšší súd, prípadnú zložitosť veci odôvodňujúcu časovú náročnosť postupu v konaní o dovolaní, nie je možné v prospech okresného súdu nijako zohľadniť. V danej veci takú okolnosť, ktorá by zakladala jej zložitosť, ústavný súd nevzhladol ani v postupe okresného súdu v zmysle ustanovení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), t. j. v jeho úkonoch spojených s určením a vyrubení súdneho poplatku za sťažovateľom podané dovolanie. Inými slovami, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by zakladala faktickú alebo právnu zložitosť postupu okresného súdu v konaní o dovolaní, a tým súčasne príčinu odôvodňujúcu jeho priebeh o časovom trvaní viac ako 2 roky.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd predovšetkým uvádza, že v zmysle ustanovení zákona o súdnych poplatkoch je splnenie poplatkovej povinnosti, resp. povinnosti zaplatiť súdny poplatok jednou zo základných podmienok konania. Aj keď na jednej strane je pravdou, že v zmysle ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká a súdny poplatok je splatný podaním dovolania, na druhej strane v zmysle § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch okresný súd ako súd prvého stupňa je povinný poplatníka, v danom prípade dovolateľa, pod hrozbou zastavenia konania na zaplatenie súdneho poplatku vyzvať s tým, že ak dovolateľ súdny poplatok v súdom určenej lehote nezplatí, dovolacie konanie zastaví. Vychádzajúc z uvedeného napriek tomu, že sťažovateľ si svoju povinnosť zaplatiť súdny poplatok za dovolanie nesplnil pri jeho podaní, túto skutočnosť samo osebe, resp. vzhľadom na ostatné okolnosti prípadu (pozri ďalej, pozn.), nijako nemožno považovať za takú, ktorú by z hľadiska prekážok pre plynulosť konania bolo možné pričítať na jeho ťarchu. A teda ústavný súd nezistil žiadne také na ťarchu sťažovateľa pričítateľné relevantné skutočnosti, ktoré by bránili postupovať v konaní o jeho dovolaní plynulo a bez prietahov.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal aj postupom okresného súdu a v tejto súvislosti prihliadol aj na § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá.

Ústavný súd zistil, že postup okresného súdu v konaní o dovolaní sťažovateľa sa nevyznačoval plynulým a efektívnym postupom. V prvom rade treba na ťarchu okresného súdu pričítať zbytočné a neúmerne zaťaženie postupu o dovolaní dodatočným vyrubovaním súdnych poplatkov za žalobu a za odvolanie sťažovateľa potom, čo konanie o žalobe bolo nadobudnutím právoplatnosti rozsudku krajského súdu č. k. 9 Co 307/07-182, 9 Co 308/07 zo 4. decembra 2008, t. j. dňom 26. januára 2009, už právoplatne ukončené. Uvedené platí o to viac, že súdne poplatky za žalobu a za odvolanie sa stali splatnými ich podaním sťažovateľom ešte v roku 2004, resp. v roku 2007. Navyše, okresný súd nebol schopný súdny poplatok za dovolanie v správnej výške určiť, keď sťažovateľa 24. marca 2009 vyzval na jeho úhradu v sume 1 792,47 € a následne 15. mája 2009 už v sume 2 522 €. Okresný súd tak svojou neefektívnou činnosťou od 24. marca 2009 až do 31. decembra 2009, keď mu bol spis po zrušení jeho uznesenia o zastavení konania o dovolaní pre nezaplatenie súdneho poplatku krajským súdom vrátený, spôsobil priet'ahy v trvaní viac ako 9 mesiacov.

Ústavný súd pripisuje istú mieru spoluzodpovednosti okresnému súdu za ďalšie predlžovanie konania aj dôsledkom neuvedenia žalovaného vo 4. rade v záhlaví uznesení krajského súdu z 23. novembra 2009, a tým vyvolanej nevyhnutnosti vec opäť postúpiť krajskému súdu na vykonanie opravy, keď okresný súd žalovaného vo 4. rade opomenul uviesť už v uznesení o zastavení konania o dovolaní z 8. júna 2009, ktoré napokon okresný súd opravil až uznesením č. k. 6 C 6/2004-260 z 11. augusta 2010.

Tak isto treba na ťarchu okresného súdu pričítať nekoncentrovanosť jeho postupu, a to, že dovolanie sťažovateľa zaslal ostatným účastníkom konania na vyjadrenie sa duplicitne najprv 22. marca 2010 a následne 10. novembra 2010, a nakoniec, avšak v nie poslednom rade, keď uznesením 9. decembra 2010 sťažovateľovi vyrubil súdny poplatok za odvolanie potom, čo 22. marca 2010 jeho vtedajšej právnej zástupkyňi oznámil, že súdny poplatok za odvolanie už nebude vymáhať.

Vzhľadom na uvedené a berúc do úvahy najmä skutočnosť, že okresný súd dovolanie sťažovateľa postúpil najvyššiemu súdu na rozhodnutie až 23. marca 2011, teda po uplynutí viac ako dvoch rokov od jeho podania, pričom sťažovateľ sa o zistené priet'ahy žiadnym relevantným spôsobom nepričinil, ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní o dovolaní vedenom pod sp. zn. 6 C 6/2004 došlo k porušeniu základného

práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 3 000 €.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľa dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä vzhľadom na zistený rozsah zbytočných prietáhov, značnú mieru neefektívnej činnosti a nekonceptovaného postupu okresného súdu v konaní o dovolaní, k čomu sťažovateľ žiadnym relevantným spôsobom neprispel, považuje za primerané v sume 2 000 €, tak ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

5. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátkou, ktorá si uplatnila nárok na ich náhradu v sume 261,82 €.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2011 je 123,50 € a hodnota režijného paušálu je 7,41 €.

S poukazom na výsledok konania ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2011 (prevzatie a príprava zastúpenia a vypracovanie sťažnosti) v sume 247 € a 2 x režijný paušál v sume 14,82 €, teda v celkovej sume 261,82 € tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na skutočnosť, že toho času v právnej veci dovolania sťažovateľa už prebieha konanie na najvyššom súde pod sp. zn. 1 Cdo 38/2011 (v rámci ktorého podľa zistenia ústavného súdu dosiaľ nebolo rozhodnuté) a za danej procesnej situácie už okresný súd nemá možnosť priebeh tohto konania nijako ovplyvniť, ústavný súd o prikázaní okresnému súdu konať o dovolaní bez zbytočných prietáhov už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2011